

БАНК 3/4

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наглядовою радою
АТ «БАНК 3/4»
Протокол №15
від «21» вересня 2023 р.

**КОДЕКС
КОРПОРАТИВНОЇ ЕТИКИ
БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ**
(нова редакція)

Київ 2023

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. КОРПОРАТИВНІ ЦІННОСТІ	3
3. ОСНОВНІ ЕТИЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ	5
4. НОРМИ ПОВЕДІНКИ.....	6
5. КУЛЬТУРА, КОМУНІКАЦІЇ, ПРАВИЛА ОБСЛУГОВУВАННЯ КЛІЄНТІВ/СПІЛКУВАННЯ З КОНТРАГЕНТАМИ. ВИМОГИ ДО ПОВЕДІНКИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ І ПОЗА НИМ	8
6. ДІЛОВА РЕПУТАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ	9
7. ПРИЙНЯТНА ТА НЕПРИЙНЯТНА ПОВЕДІНКА. НОРМИ ЩОДО ЗАБОРОНИ ЗДІЙСНЕННЯ НЕЗАКОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	9
8. ЗАХОДИ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЮ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ.....	12
9. ПОЛІТИКА ЩОДО ДОТРИМАННЯ КУЛЬТУРИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	14
10. ПОРЯДОК ДІЙ КЕРІВНИКІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ УЧАСНИКІВ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ЗАВДАННЮ ШКОДИ МАЙНУ УЧАСНИКІВ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ.....	14
11. АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА	15
12. ГАРАНТІЇ РІВНОСТІ ВІДНОСИН МІЖ УЧАСНИКАМИ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ ТА ЇХ КЛІЄНТАМИ, ПРАЦІВНИКАМИ, ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА КОНКУРЕНТАМИ.....	17
13. ПРИНЦИПИ ОБРОБКИ, ЗБЕРІГАННЯ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ТА ІНСАЙДЕРСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	18
14. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕДОТРИМАННЯ ЦЬОГО КОДЕКСУ ТА НЕПРИЙНЯТНУ ПОВЕДІНКУ, ПРОЦЕДУРИ КОНТРОЛЮ	18
15. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ	19

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс корпоративної етики банківської групи (далі – Кодекс) встановлює принципи і методи, які є обов'язковими для всіх працівників Банківської групи, до складу якої входить АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК 3/4» (далі – Банк), ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МІКРОКРЕДИТ» та ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КАПОВЕЙ УКРАЇНА» (далі разом – Учасники Банківської групи, окремо – Учасник Банківської групи).

Вимоги цього Кодексу поширюються та є обов'язковими до виконання акціонерами (учасниками), керівниками та всіма працівниками Учасників Банківської групи.

1.2. Принципи і норми, закладені в Кодексі, характеризують корпоративні цінності Учасників Банківської групи, принципи підприємницької діяльності і побудови відносин з усіма зацікавленими сторонами, включаючи клієнтів, працівників, акціонерів, регулюючі і контролюючі органи і ділових партнерів.

1.3. Дотримання принципів, викладених у Кодексі, є обов'язковим. Кожен працівник Учасника Банківської групи повинен ознайомитись з положеннями Кодексу, розуміти їх і дотримуватися Кодексу. Незнання Кодексу, законів, внутрішніх нормативних документів, основних принципів і процедур або звичаїв ділового обороту не прийнятне для виправдання порушення принципів, викладених у Кодексі.

1.4. Кодексом не можуть бути врегульовані всі ситуації, які можуть виникнути, проте вимоги до професійних та особистих якостей, що висуваються до працівників Учасниками Банківської групи, дають підстави очікувати, що всі працівники будуть дотримуватись не лише букви, а й духу Кодексу.

2. КОРПОРАТИВНІ ЦІННОСТІ

2.1. Корпоративні цінності Учасників Банківської групи, їх принципи діяльності, ведення бізнесу:

1) **Законність.** Учасники Банківської групи в своїй діяльності неухильно дотримуються норм чинного законодавства, нормативно-правових актів органів державної влади та управління, вимог внутрішніх нормативних документів.

2) **Надійність.** Учасники Банківської групи є надійними партнерами для своїх клієнтів, виконують свої зобов'язання, беруть на себе відповідальність за свої дії та рішення.

3) **Професіоналізм.** Працівники і керівники Учасників Банківської групи мають глибокі професійні знання, сумлінно і відповідально ставляться до виконання своїх професійних обов'язків, кваліфіковано і своєчасно надають послуги своїм клієнтам.

4) **Орієнтація на клієнта.** Працівники Учасників Банківської групи ставляться до клієнта як до повноправного партнера, з розумінням, увагою та повагою, намагаються докласти всіх зусиль для якнайкращого задоволення

потреб клієнта, пропонуючи оптимальні фінансові рішення, забезпечуючи якісне обслуговування.

5) **Корпоративність.** Працівники кожного з Учасників Банківської групи працюють як єдина команда, усвідомлюючи взаємну відповідальність за успішне функціонування та розвиток свого роботодавця, на належному рівні підтримують його імідж. Свої стосунки з колегами вони будують на основі взаєморозуміння, довіри, корпоративної солідарності і взаємодопомоги. Вони діляться з колегами необхідною для них інформацією та ресурсами, спільно приймають участь в вирішенні проблем.

6) **Вдосконалення.** Це прагнення до поліпшень і вдосконалення діяльності Учасників Банківської групи, створення умов для розвитку здібностей їх працівників, використання новітніх технологій, удосконалення виробничих та управлінських процесів, запровадження високоякісних послуг. Кожен працівник постійно вдосконалює свій професійний рівень, позитивно сприймає нововведення.

7) **Відкритість.** Учасники Банківської групи проводять політику максимальної відкритості і прозорості їх діяльності для акціонерів (учасників), клієнтів, ділових партнерів, органів державної влади, регуляторів, працівників, надаючи можливість для вільного доступу всіх зацікавлених осіб до інформації про них. Політика щодо розкриття інформації визначається у Кодексі корпоративного управління Банку/Банківської групи та у нормативних документах Учасників Банківської групи.

8) **Безпека.** Учасники Банківської групи вживають всіх заходів, спрямованих на створення надійної системи безпеки з метою захисту інтересів їх клієнтів, акціонерів (учасників), ділових партнерів і працівників, попередження протиправних дій відносно них. Важливим елементом дотримання цього принципу є вжиття заходів інформаційної безпеки та захисту інформації.

9) **Відповідальність.** Органи управління Учасників Банківської групи несуть відповідальність перед акціонерами (учасниками) - за результати діяльності, перед клієнтами - за надійність і якість послуг, перед діловими партнерами - за належне виконання своїх зобов'язань. Кожен працівник несе відповідальність за якість своєї роботи та можливі помилки. Усі працівники Учасників Банківської групи здатні аналізувати свої помилки, здійснювати коригуючі дії та уникати помилок у майбутньому.

10) **Неприпустимість неприйнятної поведінки.** Учасники Банківської групи вживають всіх заходів щодо недопущення неприйнятної поведінки їх працівників та порушень у своїй діяльності. Вони визначають важливість вчасного відвертого обговорення неприйнятної поведінки, створюють умови для конфіденційного повідомлення про випадки неприйнятної поведінки/ порушень в діяльності, дослідження таких випадків та вжиття за ними заходів належного реагування.

2.2. Керівники та працівники Учасників Банківської групи зобов'язані неухильно дотримуватись корпоративних цінностей.

2.3. Працівники Учасників Банківської групи, їх клієнти, партнери та інші зацікавлені особи завжди мають можливість ознайомитися з корпоративними цінностями, викладеними в цьому Кодексі, на офіційному сайті Банку, який є відповідальною особою Банківської групи, в мережі Інтернет www.bank34.ua. Правління Банку забезпечує постійний відкритий доступ до вказаного ресурсу.

3. ОСНОВНІ ЕТИЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

3.1. Виконання зобов'язань.

Учасники Банківської групи не беруть на себе зобов'язань, які не здатні виконати. Проте взяті зобов'язання, навіть якщо їх виконання призведе до збитків, виконуються.

3.2. Дотримання законів, норм і правил.

3.2.1. Учасники Банківської групи дотримуються стандартів і обмежень, встановлених чинним законодавством, внутрішніми нормами і правилами.

3.2.2. Учасники Банківської групи прагнуть ефективних та прозорих відносин з регулюючими та контролюючими органами.

3.3. Запобігання використанню Учасників Банківської групи в злочинних цілях.

3.3.1. Учасники Банківської групи, які належать до фінансових установ, вживають належних заходів з метою запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або розповсюдженню зброї масового знищення. Такі учасники зобов'язані у своїй діяльності застосовувати ризик-орієнтований підхід, що має бути пропорційним характеру та масштабу діяльності установи, враховуючи відповідні критерії ризику.,

3.4. Чесне ведення бізнесу та професіоналізм.

3.4.1. Учасники Банківської групи з повагою ставляться до клієнтів. Відносини з клієнтами будуються на принципах партнерства, поваги, довіри та взаємної вигоди.

3.4.2. Учасники Банківської групи отримують конкурентну перевагу за рахунок високої продуктивності та професіоналізму їх персоналу, не допускаючи недобросовісну ділову практику.

3.4.3. Учасники Банківської групи дотримуються принципів ринкової економіки та вимог відповідних законів, норм і правил, у тому числі антимонопольного законодавства і законів про конкуренцію.

3.5. Дотримання конфіденційності.

3.5.1. Учасники Банківської групи дотримуються умов конфіденційності та не розголошують інформацію з обмеженим доступом.

3.5.2. Учасники Банківської групи вживають заходів для впровадження найвищих стандартів у сфері інформаційної безпеки та захисту інформації з обмеженим доступом, з метою захисту конфіденційності клієнта та захисту інформації про клієнтів.

3.5.3. Обмін конфіденційною інформацією між Учасниками Банківської групи здійснюється з використанням захищених каналів зв'язку. Банк збирає

та обробляє інформацію про контрагентів та боржників інших учасників Банківської групи з метою управління ризиками, в тому числі моніторингу операцій з пов'язаними особами, складання консолідованої звітності Банківської групи. Банк захищає та зберігає конфіденційну інформацію учасників Банківської групи, як власну.

3.5.4. З метою своєчасного виявлення операцій з пов'язаними особами учасників Банківської групи, Банк може надавати перелік пов'язаних осіб Банку іншим учасниками Банківської групи, які гарантують захист та нерозголошення такої інформації.

3.6. Запобігання конфлікту інтересів.

3.6.1. Учасники Банківської групи ідентифікують реальний та потенційний конфлікт інтересів, вживають заходів щодо уникнення можливих конфліктів інтересів у своїй діяльності та дотримуються вимог законодавства, що регулює питання вчинення правочинів із заінтересованістю.

3.7. Недопущення дискримінації.

Учасники Банківської групи забезпечують рівні можливості для працевлаштування і просування для всіх осіб, незалежно від раси, етнічного походження, статі, національного походження, віку, фізіологічних можливостей, сексуальної орієнтації або релігії. Учасники Банківської групи не допускають ніяких форм дискримінації, психологічного тиску або переслідування за расою, статтю, кольором шкіри, національною приналежністю або соціальним походженням, релігійними або політичними переконаннями, віком, інвалідністю, сексуальною орієнтацією або будь-яким іншим статусом, захищеним законодавством.

3.8. Соціальна відповідальність.

Учасники Банківської групи дотримуються норм безпеки праці, захисту довкілля та екологічності у всіх напрямках їх діяльності, а також уважно ставляться до потреб і запитів працівників, створюють комфортні умови праці.

3.9. Керівники та працівники Учасників Банківської групи зобов'язані неухильно дотримуватись основних етичних та професійних стандартів, викладених у цьому Кодексі.

4. НОРМИ ПОВЕДІНКИ

4.1. Загальнообов'язкові норми поведінки для працівників, власників, керівників Учасників Банківської групи:

1) неухильно дотримуватись корпоративних цінностей, загально визнаних етичних норм поведінки, етикету ділового спілкування у щоденній співпраці з клієнтами, партнерами, колегами, керівниками та акціонерами (учасниками) Учасника Банківської групи;

2) сумлінно, компетентно, вчасно, результативно, старанно і відповідально виконувати свої посадові обов'язки, рішення та доручення керівництва;

3) проявляти особливу увагу щодо ситуацій або дій, які можуть порушувати вимоги Кодексу або інших внутрішніх нормативних документів;

4) у своїй професійній діяльності дотримуватись законодавства України, нормативно-правових актів органів державної влади і управління, внутрішніх нормативних документів;

5) утримуватись від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать вимогам законодавства чи внутрішніх нормативних документів та повідомляти про такі випадки Управління комплаєнс Банку, шляхом розміщення анонімного або авторизованого звернення в розділі «Комплаєнс» на сайті Банку www.bank34.ua, та/або керівника Учасника Банківської групи;

6) виконувати свої обов'язки професійно, добросовісно, з докладанням належних зусиль і старанності та з дотриманням вимог цього Кодексу;

7) не допускати неприйнятної поведінки;

8) не допускати поширення конфіденційної та інсайдерської інформації;

9) не використовувати службове становище з метою отримання несправедливих персональних переваг або надання таких переваг третім особам;

10) не допускати корупційних дій та хабарництва;

11) дбайливо ставитись до майна Учасника Банківської групи та запобігати завданню йому шкоди;

12) всебічно сприяти виявленню неприйнятної поведінки та негайно інформувати про виявлені факти такої поведінки Управління комплаєнс Банку (в тому числі користуючись, за потреби, можливістю здійснення конфіденційного звернення в розділі «Комплаєнс» на сайті Банку www.bank34.ua).

13) не здійснювати діяльність, що порушує моральні і правові норми та може завдати шкоди репутації або інтересам Учасника Банківської групи, клієнтів, ділових партнерів;

14) негайно повідомляти про будь-які можливі ризики для Учасника Банківської групи свого безпосереднього керівника та/або Управління комплаєнс і Управління ризиків Банку;

15) сприяти внутрішнім службовим перевіркам, зокрема перевіркам щодо порушень етичних норм або скарг щодо дискримінації чи переслідування; не приховувати, не спотворювати інформацію та не відмовляти від надання інформації, необхідної для належного проведення службової перевірки.

4.2. Додаткові норми поведінки для керівників Учасників Банківської групи:

1) бути прикладом для своїх підлеглих та інших працівників Учасника Банківської групи, дотримуватись корпоративних цінностей, загально визнаних етичних норм поведінки, етикету ділового спілкування у щоденній співпраці з клієнтами, партнерами, підлеглими, колегами та акціонерами (учасниками), діяти відповідно до високих стандартів корпоративної етики та професійної поведінки;

2) регулярно нагадувати своїм підлеглим про важливість корпоративної культури та необхідність її дотримання;

3) не допускати порушення вимог Кодексу та здійснення незаконної діяльності своїми підлеглими;

4) не допускати будь-яких переслідувань працівників за надання в порядку, визначеним цим Кодексом, інформації про порушення вимог цього Кодексу, неприйнятну поведінку, або інформації про ризики, інші порушення та конфлікти інтересів. Сприяти в реалізації відповідних прав підлеглими.

5. КУЛЬТУРА, КОМУНІКАЦІЇ, ПРАВИЛА ОБСЛУГОВУВАННЯ КЛІЄНТІВ/СПІЛКУВАННЯ З КОНТРАГЕНТАМИ. ВИМОГИ ДО ПОВЕДІНКИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ І ПОЗА НИМ

5.1. Працівники Учасників Банківської групи незалежно від рівня, посади, зайнятості в процесі обслуговування клієнтів відповідного Учасника Банківської групи і способу спілкування мають бути ввічливими, доброзичливими, чуйними та проявляти терпимість до проявів некоректного з ними спілкування з боку клієнтів, ділових партнерів та інших осіб.

5.2. Кожен з Учасників Банківської групи визначає внутрішні вимоги до спілкування з клієнтами, партнерами та колегами, дотримання стилю в одязі та правил внутрішнього трудового розпорядку з дотриманням стандартів, норм та базових вимог даного Кодексу.

5.3. Не допускається порушення особистого простору працівника його колегами, клієнтами. Забороненими є дії, вислови, які можуть бути розцінені як такі, що принижують гідність працівника, вислови/жарти щодо політичної, расової, гендерної, сексуальної, соціальної приналежності.

5.4. Працівники Учасників Банківської групи повинні утримуватись від конфліктів на професійній та особистій основі у спілкуванні з колегами, клієнтами як на робочому місці, так і поза ним.

5.5. Працівники Учасників Банківської групи не мають право висловлювати власну позицію з політичних, релігійних, економічних та інших соціальних питань від імені Учасника Банківської групи, навіть в тому випадку, коли така позиція обговорювалась в колективі. Повноваження представляти позицію Учасника Банківської групи з питань, що не належать до посадових обов'язків, мають лише керівники Учасника Банківської групи або уповноважені ними особи.

5.6. Працівникам категорично забороняється обговорювати питання, пов'язані з обслуговуванням клієнтів, поза межами робочого місця з метою запобігання розголошенню інформації з обмеженим доступом.

5.7. Права працівників щодо ведення підприємницької діяльності, участі в громадських об'єднаннях, політичних партіях і релігійних організаціях не обмежуються, за умови приймання участі в їх діяльності виключно поза Учасником Банківської групи і у позаробочий час без нанесення шкоди діловій репутації працівників і Учасника Банківської групи в цілому.

5.7.1. Працівник Учасника Банківської групи, який займається політичною чи іншою громадською діяльністю, не має права виступати від імені Учасника Банківської групи при здійсненні такої діяльності.

5.7.2. З метою уникнення конфлікту інтересів працівники учасників Банківської групи повідомляють про політичну, громадську та підприємницьку діяльність свого безпосереднього керівника та Управління комплаєнс Банку у відповідності із Політикою запобігання конфліктам інтересів в банківській групі.

6. ДІЛОВА РЕПУТАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ

6.1. Учасники Банківської групи самостійно висувають вимоги до ділової репутації своїх працівників, попереджають осіб, які влаштовуються на роботу, про такі вимоги, та проводять перевірку наданої ними інформації. Відсутність згоди кандидата на таку перевірку є підставою не укласти трудовий договір.

6.2. Дотримання визначених в цьому Кодексі корпоративних цінностей керівниками та працівниками Учасників Банківської групи поза місцем роботи, а також з моменту початку їх професійної діяльності є таким же важливим, як під час роботи в Учаснику Банківської групи.

6.3. Організація команди професіоналів зі спільними етичними принципами, яких працівники дотримуються впродовж всієї кар'єри – важливий елемент створення корпоративної культури.

7. ПРИЙНЯТНА ТА НЕПРИЙНЯТНА ПОВЕДІНКА. НОРМИ ЩОДО ЗАБОРОНИ ЗДІЙСНЕННЯ НЕЗАКОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

7.1. Поведінка, яка не визнається неприйнятною, є прийнятною, якщо відповідає принципам вимогам та стандартам, а також духу цього Кодексу.

7.2. Прийнятною поведінкою вважається додержання працівниками та керівниками Учасника Банківської групи норм цього Кодексу, загально визнаних етичних норм у спілкуванні з клієнтами, керівниками, колегами і підлеглими, виконання своєї роботи професійно, добросовісно, докладаючи належних зусиль та старанності, дотримання вимог чинного законодавства, нормативно-правових актів та внутрішніх нормативних документів Учасника Банківської групи.

Учасники Банківської групи очікують від своїх працівників здійснення прийнятної поведінки.

7.3. До неприйнятної поведінки належить незаконна діяльність або поведінка, що порушує цінності та/або етичні і професійні стандарти Учасника Банківської групи.

7.4. Неприйнятна поведінка не допускається в Банківській групі та її Учасниках в цілому. Здійснення будь-якої незаконної діяльності є забороненим.

7.5. Кожен працівник та керівник Учасника Банківської групи зобов'язаний брати активну участь у межах своїх повноважень у запобіганні незаконній діяльності інших працівників, клієнтів, ділових партнерів Учасника Банківської групи.

7.6. За вчинення незаконної діяльності працівники та керівники Учасників Банківської групи можуть бути притягнуті до відповідальності згідно з чинним законодавством України.

7.7. До незаконної діяльності належать:

- 1) подання недостовірної фінансової та статистичної звітності;
- 2) посадовий злочин, економічний злочин (шахрайство);
- 3) порушення санкцій;
- 4) легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- 5) неконкурентна практика;
- 6) хабарництво, корупція;
- 7) порушення прав споживачів;
- 8) порушення вимог з захисту та нерозголошення інформації, що містить банківську таємницю, професійну таємницю або іншу інформацію з обмеженим доступом;
- 9) порушення законодавства України.

7.8. До діяльності, що порушує цінності та/або етичні та професійні стандарти Учасників Банківської групи належать:

- 1) подання недостовірної управлінської звітності;
- 2) порушення внутрішніх нормативних та розпорядчих документів Учасників Банківської групи;
- 3) порушення корпоративних цінностей, вимог до поведінки, культури спілкування, якщо вони не мають ознак незаконної діяльності;
- 4) порушення порядку інформування про виникнення конфлікту інтересів.

7.9. Забороняється подання недостовірної фінансової, статистичної та управлінської звітності:

1) Учасники Банківської групи забезпечують своєчасне, повне та достовірне відображення всіх фінансових операцій у бухгалтерському обліку та звітності. Суворо забороняється оформлення підроблених документів та проведення недостовірних операцій;

2) Працівник або керівник Учасника Банківської групи, який володіє інформацією про порушення принципів ведення бухгалтерського обліку та звітності, в тому числі про розтрата грошових коштів, майна Учасника Банківської групи, зобов'язаний невідкладно повідомити про це безпосереднього керівника, та інші профільні підрозділи відповідного Учасника Банківської групи та Управління комплаєнс Банку.

3) Працівники Учасників Банківської групи, задіяні в підготовці управлінської звітності, зобов'язані достовірно відображати проведені операції, викривати та звітувати про всі факти порушень лімітів, дозволів, помилки персоналу, факти неприйнятної поведінки, в тому числі факти реалізації конфлікту інтересів. Метою складання управлінської звітності є можливість керівництва Учасників Банківської групи приймати поінформовані рішення, отже достовірна управлінська звітність є основою належного корпоративного управління та свідомі порушення при її складанні є неприйнятними.

7.10. Забороняється вчинення посадових та економічних злочинів (шахрайства).

7.10.1. Учасники Банківської групи вживають заходи, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання і протидії посадовим злочинам, економічним злочинам та шахрайству у діяльності їх працівників та керівників. Для цього впроваджуються процедури внутрішнього контролю, розподіл функцій та повноважень, тощо.

7.10.2. Працівники та керівники Учасників Банківської групи повинні дотримуватись норм поведінки, встановлених цим Кодексом і посадовими інструкціями.

7.11. Працівникам та керівникам Учасників Банківської групи забороняється:

1) прямо чи опосередковано, особисто або через третіх осіб брати участь у шахрайських діях;

2) вносити неправдиві дані у документи чи інформаційні системи Учасників Банківської групи з метою отримання переваг або надання переваг третім особам;

3) залучати або використовувати юридичних чи фізичних осіб для вчинення будь-яких дій, які суперечать нормам законодавства;

4) неправомірно втручатись в роботу інших працівників Учасників Банківської групи;

5) прямо або опосередковано спонукати у будь-який спосіб підлеглих працівників до прийняття рішень, вчинення дії на користь своїх приватних інтересів або приватних інтересів третіх осіб;

6) надавати неправдиву інформацію про себе, про своїх асоційованих осіб;

7) приховувати факти, що можуть свідчити про шахрайські дії по відношенню до Учасників Банківської групи, їх клієнтів;

8) приховувати факти, що можуть свідчити про конфлікт інтересів.

7.12. Забороняється легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі – ВК/ФТ).

7.12.1. Фінансові установи, які є Учасниками Банківської групи, беруть активну участь у протидії легалізації/фінансуванню тероризму (далі – ПВК/ФТ) та недопущенні їх використання для ВК/ФТ.

7.12.2. Не допускається здійснення Учасниками Банківської групи порушень законодавства у сфері ПВК/ФТ, здійснення ризикової діяльності.

7.13. Забороняється здійснення неконкурентної практики.

7.13.1. Взаємовідносини з конкурентами Учасників Банківської групи будуються на принципах чесності та ринкових стандартів відповідно до вимог антимонопольного законодавства.

7.13.2. Учасники Банківської групи не укладають недобросовісних угод, які не відповідають їх цінovій політиці, та дотримуються законодавчих вимог і звичаїв ділового обороту в конкурентній практиці.

7.13.3. Взаємовідносини з конкурентами:

- 1) Учасники Банківської групи виступають за чесну конкуренцію;
- 2) у випадку виникнення спорів в конкурентній боротьбі пріоритет віддається переговорам і пошуку компромісу;
- 3) у взаємовідносинах з конкурентами працівники Учасників Банківської групи не мають права розголошувати інформацію про своїх клієнтів, ділових партнерів, а також іншу інформацію, що складає банківську таємницю чи інформацію з обмеженим доступом, якщо інше не встановлено в угодах з клієнтами/діловими партнерами;
- 4) Учасники Банківської групи не розповсюджують та не використовують конфіденційну інформацію про конкурентів з ціллю встановлення конкурентних переваг;
- 5) Працівники Учасників Банківської групи не розповсюджують завідомо неправдиву інформацію щодо конкурентів, не вводять клієнтів в оману відносно характеру цін та якості послуг, не використовують інтелектуальну власність третіх осіб без отримання відповідного дозволу;
- 6) будь-які рекламні та акційні заходи проводяться таким чином, щоб надати потенційним клієнтам об'єктивну інформацію про Учасника Банківської групи в межах чинного законодавства.

7.14. Забороняється порушення законодавства України, внутрішніх нормативних документів Учасників Банківської групи.

7.15. Кожен працівник зобов'язаний брати активну участь у запобіганні неприйнятної поведінки, будь-яких протиправних дій з боку інших працівників Учасника Банківської групи, клієнтів, ділових партнерів, інших третіх осіб, а також стосовно акціонерів (учасників), клієнтів, ділових партнерів Учасника Банківської групи.

8. ЗАХОДИ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЮ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

8.1. Учасники Банківської групи забезпечують дотримання прав споживачів шляхом надання належного рівня послуг, виконання вимог чинного законодавства України, яке регулює захист прав споживачів, а також шляхом забезпечення гарантії недоторканості прав споживачів фінансових послуг (клієнтів Учасників Банківської групи, які належать до фінансових установ – фізичних осіб, далі – споживачів).

8.2. Забороняється порушення прав споживачів. Учасники Банківської групи забезпечують дотримання усіх прав споживачів його послуг відповідно до вимог чинного законодавства України. Учасники Банківської групи не надають платних послуг клієнту, не обумовлених умовами договору з ним, публічними правилами та тарифами Учасників Банківської групи, які належать до фінансових установ, без згоди клієнта.

8.3. Учасники Банківської групи, які належать до фінансових установ:

- 1) розкривають клієнтам визначену законодавством інформацію про умови і порядок їх діяльності шляхом її оприлюднення у місці надання послуг клієнтам та/або на власному веб-сайті фінансової установи;

2) перед укладанням договору про надання фінансових послуг повідомляють клієнту в порядку та у обсязі, визначеному законодавством, інформацію про себе як особу, яка надає послуги; про фінансову послугу, яка пропонується клієнту, та про договір, на підставі якого буде надана відповідна послуга, і про механізм захисту прав споживачів фінансових послуг.

Інформація, що надається клієнту, повинна забезпечувати правильне розуміння суті фінансової послуги без нав'язування її придбання.

8.4. З метою запобігання порушенню прав споживачів, Учасники Банківської групи, які належать до фінансових установ забезпечують:

1) відповідальне ставлення до всіх категорій споживачів, у тому числі при врегулюванні простроченої заборгованості (дотримання вимог щодо етичної поведінки);

2) своєчасне надання повної, точної та достовірної інформації про фінансові послуги, про себе, як фінансову установу, та свій фінансовий стан;

3) сприяння обізнаності споживачів фінансових послуг, отримання ними навичок, знань та впевненості щодо розуміння ризиків, відповідальності та можливостей, пов'язаних із користуванням фінансовими послугами, в тому числі шляхом надання відповідних роз'яснень до укладання договорів про надання фінансових та платіжних послуг;

4) відповідальну ділову поведінку своїх працівників, які надають фінансові послуги споживачам;

5) захист коштів та інших активів споживачів фінансових послуг від шахрайства та зловживань;

6) захист персональних даних споживачів фінансових послуг;

7) застосування механізму досудового вирішення спорів щодо надання фінансових послуг споживачам;

8) сприяння конкуренції у сфері надання фінансових послуг;

9) контроль дотримання в типових формах договорів про надання фінансових та платіжних послуг вимог щодо захисту прав споживачів, а також застережень щодо забезпечення обізнаності споживача з вимогами законодавства, що регулює права споживача.

8.5. Учасникам Банківської групи, які належать до фінансових установ, забороняється:

1) поширювати у будь-якій формі та у будь-який спосіб (у т.ч. іншими особами від імені та/або за дорученням Учасника Банківської групи) недобросовісну рекламу про його діяльність у сфері фінансових послуг, фінансові послуги, які ним надаються та умови отримання таких послуг;

2) покладати на споживача фінансових послуг сплату будь-яких платежів, відшкодувань, штрафних санкцій за реалізацію ним права на відмову від договору, предметом якого є надання йому фінансової послуги, чи за дострокове розірвання (ініціювання дострокового розірвання) споживачем такого договору, а також забороняється стягувати такі платежі, відшкодування, штрафні санкції;

3) покладати на споживача фінансових послуг сплату будь-яких платежів, відшкодувань, штрафних санкцій за дострокове виконання ним умов договору,

предметом якого є надання йому фінансової послуги, а також забороняється стягувати такі платежі, відшкодування та штрафні санкції;

4) в односторонньому порядку збільшувати розмір процентної ставки або інших платежів, передбачених кредитним договором або графіком погашення боргу, за винятком випадків, встановлених законом;

5) вимагати дострокового погашення несплаченої частини боргу за кредитом та розривати в односторонньому порядку укладені кредитні договори у разі незгоди споживача із пропозицією фінансової установи збільшити процентну ставку або інший платіж, передбачений кредитним договором або графіком погашення боргу.

9. ПОЛІТИКА ЩОДО ДОТРИМАННЯ КУЛЬТУРИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

9.1. В Банківській групі створена комплексна, адекватна та ефективна система управління ризиками, що передбачає забезпечення надійного процесу виявлення, вимірювання (оцінки), моніторингу, звітування, контролю та пом'якшення всіх видів ризиків у Банківській групі, наявність внутрішніх положень Банківської групи щодо управління ризиками, уключаючи кількісну та якісну оцінку (вимірювання) ризиків, чіткий розподіл функцій, обов'язків та повноважень з управління ризиками в Банківській групі.

Органи управління Банку несуть відповідальність за ефективність системи управління ризиками в Банківській групі.

9.2. Працівники Учасників Банківської групи зобов'язані дотримуватись визначених Банком принципів, правил, норм Банку, спрямованих на поінформованість усіх працівників щодо прийняття ризиків та управління ризиками.

9.3. Рада та Правління Банку з метою дотримання як керівниками, так і іншими працівниками Учасників Банківської групи культури управління ризиками створюють необхідну атмосферу (tone at the top).

10. ПОРЯДОК ДІЙ КЕРІВНИКІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ УЧАСНИКІВ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ЗАВДАННЮ ШКОДИ МАЙНУ УЧАСНИКІВ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

10.1. До активів Учасників Банківської групи належать: майно, грошові кошти, інформація, об'єкти інтелектуальної власності, в тому числі ліцензії, програмне забезпечення, обладнання.

10.2. Активи кожного Учасника Банківської групи відокремлені від активів інших Учасників Банківської групи. Кожен Учасник Банківської групи визначає власні правила щодо захисту активів та порядку їх використання.

10.3. Керівники та працівники кожного з Учасників Банківської групи:

1) забезпечують схоронність майна Учасника Банківської групи, не допускаючи його псування;

2) несуть відповідальність за використання активів Учасника Банківської групи у власних інтересах;

3) утримуються від користування власністю та інформацією Учасника Банківської групи для власної користі;

4) використовують комп'ютерні системи та обладнання Учасника Банківської групи з дотриманням діючих у Учасника Банківської групи заходів безпеки;

5) не використовують робочі телефони, факси, копіювальні машини, персональний комп'ютер та аналогічне обладнання для власних потреб;

6) повідомляють про факти розкрадання, розтрата, неналежного використання майна Учасника Банківської групи безпосереднього керівника, а щодо майна Банку - також Управління комплаєнс та Голову Правління Банку;

7) використовує майно Учасника Банківської групи лише у дозволений спосіб.

10.4. Кожний працівник зобов'язаний піклуватися про збереження майна свого роботодавця, вживати дій для запобігання завданню йому шкоди. Неправомірне користування активами Учасника Банківської групи є підставою для притягнення працівника до дисциплінарної, адміністративної, майнової (цивільної) або кримінальної відповідальності.

11. АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА

11.1. Учасники Банківської групи в рамках корпоративної цінності «законність» впроваджують антикорупційну політику та заявляють нульову толерантність до будь-яких проявів корупції.

11.2. Керівникам та працівникам Учасників Банківської групи забороняється надавати послуги чи консультації клієнтам та контрагентам, якщо вони спрямовані на уникнення ними чи їх контрагентами сплати податків або виконання встановлених законодавством України або договірними умовами інших зобов'язань.

11.3. Забороняється використання службового становища керівниками та працівниками Учасників Банківської групи з метою отримання несправедливих персональних переваг або надання таких переваг третім особам:

11.3.1. кожен працівник зобов'язаний під час виконання своїх посадових обов'язків керуватися виключно інтересами роботодавця - Учасника Банківської групи, а не своїми власними;

11.3.2. кожен працівник Учасника Банківської групи повинен дотримуватись Політик і процедур з управління конфліктами інтересів, що визначені та регулюються чинним законодавством, нормативними актами, затвердженими Радою Відповідальної особи Банківської групи, та внутрішніми нормативними документами відповідного Учасника Банківської групи (за наявності),

Забороняється:

– використовувати своє службове становище з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб;

- безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких осіб від юридичних осіб чи фізичних осіб у зв'язку із виконанням покладених на працівника або керівника повноважень;
- сприяти фізичним або юридичним особам у здійсненні ними господарської діяльності, отриманні кредитів, пільг, укладанні договорів (у тому числі на закупівлю товарів, робіт і послуг) з порушенням встановлених Учасниками Банківської групи процедур;
- неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів та прийняття рішень, затвердженням (погодженням) висновків;
- використовувати кошти або будь-яке майно Учасника Банківської групи в приватних інтересах.

11.4. Забороняється здійснення хабарництва, корупції. Працівникам та керівникам Учасників Банківської групи забороняється давати та отримувати хабарі чи неправомірну вигоду, а також здійснювати будь-які інші корупційні дії, у тому числі:

11.4.1. забороняється пропонувати, обіцяти, давати, приймати чи провокувати хабар чи неправомірну вигоду (в грошовій чи іншій формі), яка є не законною, призводить до порушення посадових обов'язків та некоректного виконання встановлених Учасником Банківської групи процесів;

11.4.2. слід відхиляти подарунки¹, майнові або інші вигоди, якщо вони будь-яким чином здатні зашкодити репутації працівників, Учасника Банківської групи або Банківської групи;

11.4.3. забороняється вручення та отримання подарунків, розваг, оплат та заохочень, що пропонуються клієнтом, постачальником, бізнес-партнером та іншими третіми особами, якщо вони можуть бути інтерпретовані як оплата за конкретні послуги або мати вплив на об'єктивність в процесі прийняття рішень, спонукають чи призводять до недотримання своїх посадових обов'язків.

11.5. Обмеження щодо дарування та отримання подарунків.

11.5.1. Обмеження щодо одержання подарунків:

1) Працівникам Учасників Банківської групи дозволяється у зв'язку з виконанням своїх посадових обов'язків приймати подарунки від клієнтів, постачальників, партнерів, в обсязі, встановленому Політикою запобігання конфліктам інтересів в Банківській групі/Політикою запобігання конфліктам інтересів Учасника Банківської групи (у разі наявності такої);

2) всі працівники Банку зобов'язані повідомляти Управління комплаєнс, а працівники інших Учасників Банківської групи – Управління комплаєнс Банку та/або своє керівництво, про отримання будь-якого дарунку від клієнта, постачальника, партнера у зв'язку з виконанням своїх посадових обов'язків в Учаснику Банківської групи, який є більш ніж загальноприйнятий знак уваги, а також у випадку, коли у працівника є сумніви щодо вартості такого дарунку. У випадку отримання зазначеної інформації від працівників, керівництво

¹ Дивись п. 11.5 та 14.5 цього Кодексу

Учасників Банківської групи зобов'язане невідкладно повідомити Управління комплаєнс Банку для узгодження наступних дій.

11.5.2. Працівники Учасника Банківської групи не приймають подарунки від клієнтів, постачальників, партнерів, які могли б:

- 1) призвести до виникнення зобов'язань щодо клієнта або постачальника, партнера Учасника Банківської групи;
- 2) спричинити виникнення конфлікту інтересів;
- 3) негативно вплинути на якість виконання працівником його посадових обов'язків, неупередженість і незалежність у прийнятті рішень.

12. ГАРАНТІЇ РІВНОСТІ ВІДНОСИН МІЖ УЧАСНИКАМИ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ ТА ЇХ КЛІЄНТАМИ, ПРАЦІВНИКАМИ, ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА КОНКУРЕНТАМИ

12.1. Відносини Учасників Банківської групи з іншими Учасниками Банківської групи, з клієнтами, діловими партнерами, постачальниками і представниками органів державної влади будуються на принципах законності, сумлінності, чесності, професіоналізму, взаємної довіри і поваги, непорушності зобов'язань, повноти розкриття необхідної інформації, пріоритету переговорів перед судовим розглядом.

12.2. Під час обслуговування клієнтів Учасники Банківської групи вживають усіх необхідних заходів для належного та повного дотримання прав споживачів. У своїй діяльності вони прагнуть відповідати очікуванням клієнтів і забезпечити їх повне задоволення послугами та продуктами.

12.2.1. Учасники Банківської групи будують відносини зі своїми працівниками на принципах довгострокового партнерства, взаємної поваги та неухильного виконання взаємних зобов'язань.

12.2.2. Учасники Банківської групи не допускають дискримінацію з будь-яких підстав.

12.2.3. Учасники Банківської групи прагнуть, щоб відносини між працівниками характеризувались взаємною повагою та толерантністю, будувались на засадах професіоналізму, відкритості та чесності.

12.2.4. Учасники Банківської групи дотримуються принципу надання прозорості інформації постачальникам, бізнес партнерам, громадськості, контролюючим органам та акціонерам (учасникам). Учасники Банківської групи надають максимально об'єктивну та достовірну інформацію про фінансовий стан, досягнення та перспективи їх розвитку на підставі офіційної та затвердженої фінансової звітності. Банк забезпечує складання та оприлюднення на сайті Банку консолідованої фінансової звітності банківської групи.

12.2.5. Учасники Банківської групи підтримують вільну конкуренцію, ставляться до конкурентів з повагою, дотримуються вимог добросовісної конкуренції.

13. ПРИНЦИПИ ОБРОБКИ, ЗБЕРІГАННЯ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ТА ІНСАЙДЕРСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ

13.1. Працівники Учасників Банківської групи суворо дотримуються правил обробки інформації з обмеженим доступом, в тому числі вимог конфіденційності та збереження банківської таємниці, професійної таємниці і захисту персональних даних.

13.2. Учасники Банківської групи не розкривають отриману конфіденційну інформацію третім особам, за винятком підстав, встановлених законодавством України.

13.3. Під час виконання своїх службових обов'язків працівникам Учасника Банківської групи може ставати відомою інформація про клієнта або його партнерів, плани Учасника Банківської групи щодо зміни тарифів на його послуги (до їх офіційного введення чи оприлюднення) – інсайдерська інформація.

Працівники Учасників Банківської групи зобов'язані ставитися до такої інформації як до таємної або конфіденційної та не здійснювати її розголошення, передачу або надання до неї доступу іншим працівникам, чії посадові обов'язки не передбачають доступу до такої інформації, чи третім особам, а також не використовувати у будь-який спосіб інсайдерську інформацію на власну користь і на користь інших осіб, крім розкриття інформації в межах виконання професійних, трудових або службових обов'язків та в інших випадках, передбачених законодавством.

13.4. Кожен Учасник Банківської групи визначає перелік інформації, що складає комерційну таємницю або іншу конфіденційну інформацію, понад встановлені законодавчі вимоги. Працівники Учасника Банківської групи не мають права публікувати коментарі у соціальних мережах щодо діяльності свого роботодавця від імені такого роботодавця - Учасника Банківської групи, за винятком спеціально уповноважених працівників або після погодження з керівником Учасника Банківської групи.

14. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕДОТРИМАННЯ ЦЬОГО КОДЕКСУ ТА НЕПРИЙНЯТНУ ПОВЕДІНКУ, ПРОЦЕДУРИ КОНТРОЛЮ

14.1. Учасники Банківської групи вимагають від своїх працівників і членів органів управління дотримуватися духу і букви цього Кодексу. Кодекс є обов'язковим для застосування у всіх напрямках діяльності Учасників Банківської групи у всіх випадках.

14.2. Ні доцільність, ні побажання клієнтів або будь-кого іншого не є причиною для відхилення від Кодексу.

14.3. Порушення працівниками Учасника Банківської групи вимог Кодексу, внутрішніх нормативних документів може призвести до дисциплінарних стягнень, у тому числі до припинення трудових або будь-яких інших відносин із Учасником Банківської групи.

14.4. Учасники Банківської групи забезпечують обізнаність їх персоналу з вимогами цього Кодексу. В процесі навчання Учасники Банківської групи інформують своїх працівників про механізм, відповідно до якого вони можуть

конфіденційно повідомляти про неприйнятну поведінку/порушення в діяльності Учасника Банківської групи.

14.5. Банк та Учасники Банківської групи зобов'язують та заохочують працівників Учасників Банківської групи повідомляти, з дотриманням умов конфіденційності, не ризикуючи бути покараними за це, обґрунтовані занепокоєння щодо неприйнятної поведінки/порушення в діяльності Учасника Банківської групи, у тому числі порушення або недотримання цього Кодексу, шляхом заповнення відповідної форми зв'язку на веб-сайті Банку. Конфіденційні повідомлення засобами автоматизації негайно передаються на розгляд Управління комплаєнс. Рада Банку розглядає факти реалізованих випадків неприйнятної поведінки/порушення в діяльності Учасників Банківської групи та гарантує забезпечення захисту заявників.

14.6. Рада Банку та Управління комплаєнс Банку контролюють дотримання механізму, відповідно до якого працівники Учасників Банківської групи можуть конфіденційно повідомляти про неприйнятну поведінку/порушення в діяльності Учасника Банківської групи.

14.7. Рада Банку здійснює нагляд за дотриманням порядку дослідження неприйнятної поведінки / порушень у діяльності Учасників Банківської групи.

14.8. Працівники Учасників Банківської групи несуть персональну відповідальність за будь-які неправомірні або незаконні дії, які вони здійснюють під час роботи в Учасників Банківської групи. Працівник також може нести відповідальність за дії (або бездіяльність) інших осіб, якщо працівник знав про їхню неприйнятну поведінку чи дії, однак не здійснив повідомлення про таку поведінку.

14.9. За вчинення злочинів, шахрайства, протиправних дій та іншої неприйнятної поведінки керівники та працівники Учасників Банківської групи несуть кримінальну, адміністративну, дисциплінарну відповідальність згідно з чинним законодавством України.

14.10. Завдана діями або бездіяльністю керівника, працівника Учасника Банківської групи шкода має бути відшкодована Учаснику Банківської групи в порядку, визначеному трудовим та цивільним законодавством.

14.11. Головний комплаєнс-менеджер не рідше одного разу на квартал звітує Раді Банку про виявлені факти недотримання цього Кодексу, результати дослідження їх причин та здійснені заходи щодо їх недопущення в майбутньому. Про істотні події неприйнятної поведінки, перш за все пов'язані з реалізацією конфлікту інтересів, Головний комплаєнс-менеджер невідкладно (не пізніше наступного робочого дня) інформує Раду.

15. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

15.1. Цей Кодекс набирає чинності з моменту затвердження його Наглядовою радою Банку та діє до його скасування або затвердження у новій редакції.

15.2. Всі зміни та доповнення до цього Кодексу вносяться у порядку, встановленому в Банку.

15.3. Кодекс є обов'язковим для виконання всіма посадовими особами та працівниками Учасників Банківської групи.

15.4. Учасники Банківської групи забезпечують щорічне ознайомлення своїх працівників з цим Кодексом у спосіб, визначений керівником Учасника Банківської групи.

Рада Банку не рідше 1 разу на квартал здійснює контроль за дотриманням вимог цього Кодексу, шляхом розгляду відповідної управлінської звітності.

15.5. Рада Банку покладає на керівників Учасників Банківської групи відповідальність за впровадження та дотриманням цього Кодексу.

15.6. Рада Банку покладає на Управління комплаєнс Банку відповідальність за здійснення контролю за впровадженням Кодексу Учасниками Банківської групи та надання консультацій працівникам Банківської групи із питань дотримання Кодексу.

15.7. Робота щодо підтримки Кодексу в актуальному стані ведеться постійно. Кодекс переглядається за необхідністю, але не рідше одного разу на рік. Причинами внесення змін до Кодексу є зміни в законодавчих, регуляторних та інших нормах, а також розгляд фактів порушень даного Кодексу та практики їх врегулювання.

15.8. З моменту затвердження цього Кодексу вважати таким, що втратив чинність, Кодекс корпоративної етики банківської групи, затверджений Наглядовою радою від 13.06.2019р., протокол №13.

15.9. У разі невідповідності будь-якої частини цього Кодексу чинному законодавству України або нормативним актам Національного банку України, у тому числі у зв'язку з прийняттям нових актів законодавства України або нових нормативно-правових актів Національного банку України, цей Кодекс буде діяти лише в тій частині, яка не суперечитиме чинному законодавству України або нормативно-правовим актам Національного банку України.

До внесення відповідних змін, працівники Учасників Банківської групи у своїй діяльності мають керуватись вимогами чинного законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку України.